

1 SEM TDC ME (CBCS) G 101

2 0 2 1

(March)

COMMERCE

(Generic Elective)

Paper : G-101

(**Microeconomics**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ লিখা : $1 \times 8 = 8$

Answer the following as directed :

(a) চাহ আৰু কফীৰ মাজৰ চাহিদাৰ তীৰ্থক স্থিতিস্থাপকতা

Cross elasticity of demand between tea
and coffee is

(i) ধনাত্মক/positive

(ii) ঋণাত্মক/negative

(iii) শূন্য/zero

(iv) অসীম/infinite

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(b) “সামগ্ৰীৰ যোগান দামৰ লগত _____ ভাৱে সম্পৰ্কিত।”
(ধনাত্মক/ঋণাত্মক) কোনটো শুদ্ধ ?

“Supply is a _____ function of price
of the commodity.” (positive/negative)
Which is correct?

(c) তলৰ কোনটো নিৰপেক্ষ ৰেখাৰ বৈশিষ্ট্য নহয় ?

Which of the following is not a property
of indifference curve?

(i) কেন্দ্ৰৰ প্ৰতি উত্তল

Convex to the origin

(ii) সোঁফালে ওপৰৰ পৰা বাওঁফালে তললৈ
নিম্নগতিসম্পন্ন

Downward sloping from right to left

(iii) পৰস্পৰক কটাকটি নকৰে

Does not cut each other

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(3)

- (d) স্থিৰ উৎপাদন ব্যয়ৰ ধাৰণাটো _____ৰ লগত জড়িত।
The concept of fixed cost of production is concerned with
- (i) হ্রস্বকাল
short run
- (ii) দীৰ্ঘকাল
long run
- (iii) উভয়বিধ
both short run and long run
- (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)
(Choose the correct answer)
- (e) সুযোগ ব্যয়ৰ অৰ্থ লিখা।
Write the meaning of opportunity cost.
- (f) ব্যৱসায় প্রতিষ্ঠান এখনৰ যি কোনো এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
Mention any one objective of a business firm.
- (g) উৎপাদন প্রতিষ্ঠান এখনৰ ভারসমতাৰ বাবে আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ চৰ্তটো কি ?
What is the most important condition of equilibrium of a firm?

(4)

- (h) একচেতীয়া ব্যৱসায়ী এজনৰ চাহিদা (গড় আয়) ৰেখাডাল কিয় নিম্নগতিসম্পন্ন ?
Why is the demand (average revenue) curve of a monopolist downward sloping?

2. তলত দিয়াবিলাকৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) : 4×4=16
Write short notes on the following (any four) :
- (a) চাহিদাৰ বিন্দু স্থিতিস্থাপকতা
Point elasticity of demand
- (b) আয় ভোগ ৰেখা
Income consumption curve
- (c) উৎপাদনৰ সামাজিক ব্যয় আৰু বেচৰকাৰী ব্যয়
Social cost and private cost of production
- (d) একচেতীয়া বজাৰৰ সামাজিক ব্যয়
Social cost of monopoly
- (e) সমউৎপাদন ৰেখাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ
Characteristics of isoquants
- (f) একাধিকাৰ প্রতিযোগিতাৰ বজাৰত গড় আৰু প্ৰান্তিক আয় ৰেখা
Average revenue and marginal revenue curves under monopolistic competition

(5)

3. চাহিদাৰ স্থিতিস্থাপকতা কি? চাহিদাৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ উল্লেখ কৰা। চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতা নিৰ্ধাৰণৰ যি কোনো এটা পদ্ধতি সাংখ্যিক উদাহৰণৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা। $2+3+6=11$

What is elasticity of demand? Mention different types of elasticity of demand. Explain any one method of measuring price elasticity of demand with the help of numerical example.

অথবা /Or

নিৰপেক্ষ ৰেখা কি? নিৰপেক্ষ ৰেখাৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। $3+8=11$

What is an indifference curve? Explain the main properties of an indifference curve.

4. সাংখ্যিক উদাহৰণৰ সহায়ত উৎপাদনৰ পৰিৱৰ্তনশীল অনুপাত বিধিটো ব্যাখ্যা কৰা। এই বিধিটোত উল্লিখিত কোনটো পৰ্যায়ত এজন বিবেচক উৎপাদনকাৰীয়ে উৎপাদন স্থিৰ কৰে? $8+3=11$

Explain with the help of numerical example the law of variable proportion. In which stage a rational producer fixes his output?

অথবা /Or

উৎপাদনৰ উপাদানৰ 'কাম্যতম জেঁট' ধাৰণাটোৰ অৰ্থ লিখা। সমউৎপাদন ৰেখা আৰু সমব্যয় ৰেখাৰ সহায়ত উৎপাদন প্ৰতিষ্ঠানৰ ভাৰসমতা ব্যাখ্যা কৰা। (উৎপাদন সৰ্বাধিকৰণ আৰু ব্যয় সৰ্বনিম্নকৰণ দুয়োটা ব্যাখ্যা কৰিবা।) $3+8=11$

(6)

Write the meaning of 'optimal combination' of factor of production. Explain the equilibrium of a firm with the help of isoquant and isocost lines. (Write both output maximization and cost minimization.)

5. স্বাভাৱিক দৰৰ সংজ্ঞা দিয়া। স্বাভাৱিক দৰ কেনেদৰে নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়, চিত্ৰসহ ব্যাখ্যা কৰা। পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ অধীনস্থ উৎপাদন প্ৰতিষ্ঠান এখনে দীৰ্ঘকালত কিয় কেৱল স্বাভাৱিক লাভহে অৰ্জন কৰে? $2+6+3=11$

Define normal price. Diagrammatically explain how normal price is determined. Why does a firm under perfect competition make only normal profit in the long run?

অথবা /Or

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ অধীনত চাহিদা আৰু যোগানৰ ওপৰত কৰ আৰু ৰাজসাহায্যৰ প্ৰভাৱ ব্যাখ্যা কৰা। $6+5=11$

Illustrate the effects of taxes and subsidies on demand and supply under perfect competition.

6. একচেতীয়া বজাৰৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। একচেতীয়া বজাৰত হ্ৰস্বকালত কেনেদৰে ভাৰসাম্য দৰ আৰু উৎপাদনৰ পৰিমাণ নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়, চিত্ৰসহ ব্যাখ্যা কৰা। $4+7=11$

Discuss the main features of monopoly market. Explain with diagram how the equilibrium price and output are determined under monopoly in the short run.

(7)

অথবা /Or

দৰ বিভেদীকৰণ কি? বিভেদীকৃত একচেতীয়া বজাৰত কেনেদৰে
দৰ আৰু উৎপাদন নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়, চিত্ৰসহ ব্যাখ্যা কৰা। $3+8=11$

What is price discrimination? Discuss with diagram how price and output are determined under discriminating monopoly.

7. দ্ৰব্য পৃথকীকৰণ বুলিলে কি বুজা? একাধিকাৰ প্ৰতিযোগিতামূলক
বজাৰত 'ব্যক্তিগত ভাৰসমতা' আৰু 'থূপৰ ভাৰসমতা' চিত্ৰসহ
ব্যাখ্যা কৰা। $4+8=12$

What is meant by product differentiation?
Explain with the help of diagram
the 'individual equilibrium' and 'group
equilibrium' under monopolistic competition.

অথবা /Or

স্বল্প বিক্ৰেতাৰ বজাৰৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ আঙুলিয়াই দেখুওৱা।
এনে বজাৰত দৰ নেতৃত্বকাৰীৰ দ্বাৰা কেনেদৰে দৰ আৰু
উৎপাদন নিৰ্ধাৰিত হয়, ব্যাখ্যা কৰা। $4+8=12$

Point out the main characteristics of
oligopoly. Explain the price and output
determination process under price
leadership in oligopoly.
